“C hepatīts Latvijas cietumos”

Jelgavas cietuma
Medicīnas daļas vadītājs
Edvīns Biļevičs
28.07.2020.

Vispārīgi jautājumi

- Kopējais ieslodzīto skaits Latvijas cietumos 2019. gadā bija 3414 personas.
- Daļa no ieslodzītajiem ieslodzījuma vietās nokļūst atkārtoti un ne vienu reizi vien;
  - Daļa no ieslodzītajiem ieslodzījuma vietās ir pavadījusi lielāko sava mūža daļu un pieņem to veselīgi;
  - Tomēr ikviens ieslodzītais vēlas nokļūt brīvībā, baudīt visu, ko dzīve spēj dot *(piemēram, tiekties pēc seksuālajiem kontaktiem, narkotikām, alkohola, piedalīties dūru un nažu cīņās)* un darīt to pēc iespējas ilgāk un vētraināk;
  - **Taču** pagātnes bagāža, arī C hepatīts, ja vien tas nav izārstēts vai pārslimots, seko un neatkāpjas un apdraud pārējos.....

Problēmas

- **Nevienam nav skaidrs**, kāda ir VHC izplatība ieslodzīto vai “potenciālajā ieslodzīto lokā” (tajā lokā, kas atgriežas cietumos), jo
  - Normatīvo aktu regulējums nenosaka, ka uzņemot cietumā būtu jāveic vīrusu hepatītu diagnostiskie testi....
- **Varētu domāt**, ka VHC izpaltība Latvijas cietumos sastāda aptuveni 1/3 no visu ieslodzīto skaita (1140), tomēr pieļauju, ka patiesā aina varētu būt **SLIKTĀKA**

Kas ir pieejams un paveikts

- Jebkuram, kurš to vēlas vai arī, ja ārstam ir profesionāli pamatotas aizdomas, ka varētu būt VHC, atrodoties cietumā ir iespējams tikt izmeklētam un tikt prezentētam infektologu konsīlijam **saprātīgā laika termiņā** (atruna – daudz kas ir atkarīgs no cietuma, jo lielāks cietums, jo tajā ir vairāk ieslodzīto, līdz ar to ir garāka gaidīšanas rinda elastogrāfijas izmeklējumam un infektologa konsultācijai);
- **Saprātīgs laika termiņš** *(manā skatījumā)*– konsīlijs, kurš piešķir terapiju, notiek 45 - 60 dienu laikā no izmeklēšanas sākuma *(ir izdarīts viss nepieciešamais – paņemtas analīzes, veikta elastogrāfija, konsultējis infektologs)*
- IeVP ārstniecības personu štatā ir divi infektologi (0,5 un 0,25 amata slodzes)

Kas ir pieejams un paveikts

- IeVP kopš 2019.gada augusta ir portitatīvs USG aparāts ar kuru var veikt aknu elastogrāfijas mērījumu un ārsts speciālists (0,5 slodzes), kurš ar šo aparātu strādā;
- Ir izveidota mobila vienība (US speciālists dr.I. Ambulte ar aparātu, infektologs dr.G.Saulīte un es), kura ierodas ieslodzījuma vietās un konsultē pacientus **uz vietas,** infektologs tad prezentē konsultētos pacientus LIC konsīlijam;
- Ar elastogrāfu ir apmeklēti visi cietumu, izņemot Liepājas cietumu;
- LIC speciālisti apkalpo RCC, Jelgavas, Olaines, Iļģuciema, Valmieras, Jēkabpils cietumus, daļēji Daugavgrīvas cietumu (top 25 “konsīliji”);
- Reģionālie infektologi apkalpo Liepājas un pamatā Daugavgrīvas cietumu;
- **Atvieglojot zāļu saņemšanas nosacījumus 2020.gada jūlijā ir BŪTISKI pieaudzis pacentu, kuri saņem terapiju skaits – Jelgavas cietumā vienā mēnesī jau 18 pacientiem ir uzsākta terapija!!!!!!!**

Rezumējums

- Mums joprojām ir gara pacientu rinda, kuri zin, ka viņiem ir VHC un kuri **lielajos cietumos** gaida terapiju;
- Mums ir cietumi (Iļģuciema sieviešu cietums un Jelgavas cietums), kuros jaunatklātu pacientu var uzsakt ārstēt 45-60 dienu laikā no izmeklēšanas sākuma (“Hepatīta brīvās zonas” ☺);
- Mums ir elastogrāfs, izstrādāti izmeklēšanas algoritmi un izveidota mobila vienība, kura ierodas ieslodzījuma vietās un veic pacientu izmeklējumus, taču ne visas ieslodzījuma vietas šo iespēju pareizi un līdz galam izmanto;
- Mums ir reģionālie infektologi (Daugavpils, Liepāja), kurus var tiekties vairāk iesaistīt darbā;
- Mums būtiski ir atvieglota medikamentu pieejamība, kas, domājams, līdz gada beigām ļaus visiem izmeklētajiem pacientiem saņemt ārstēšanu un uzlabot darba rādītājus.

Elastogrāfija (06.08.2019. – 31.12.2019.)

IV apmeklējumu biežums n=14

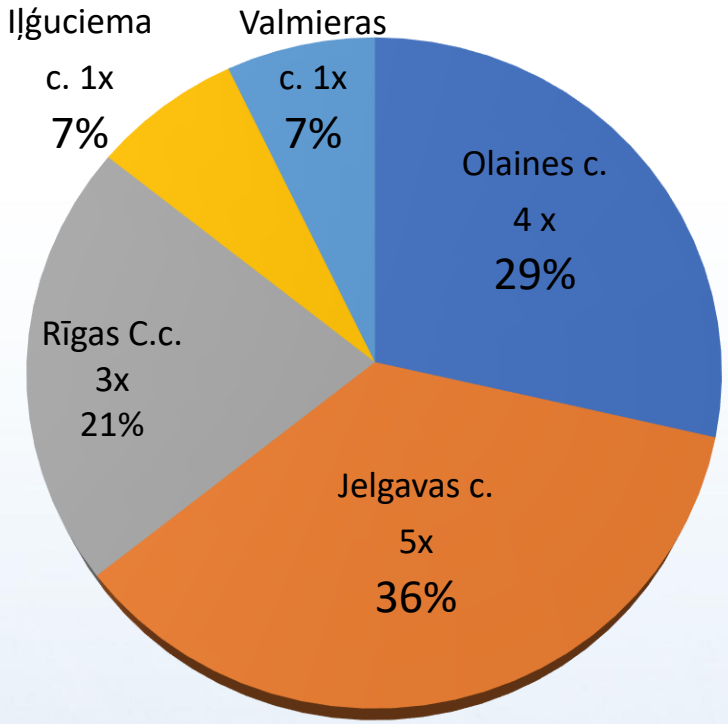

Pieņemto pacientu skaits IV n=148

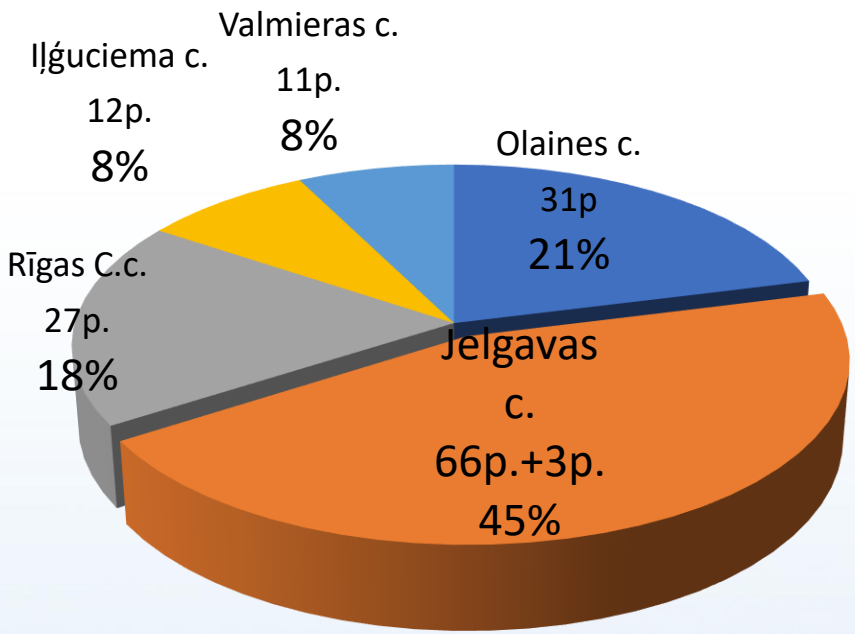

Elastogrāfija (01.01.2020. – 14.07.2020.)

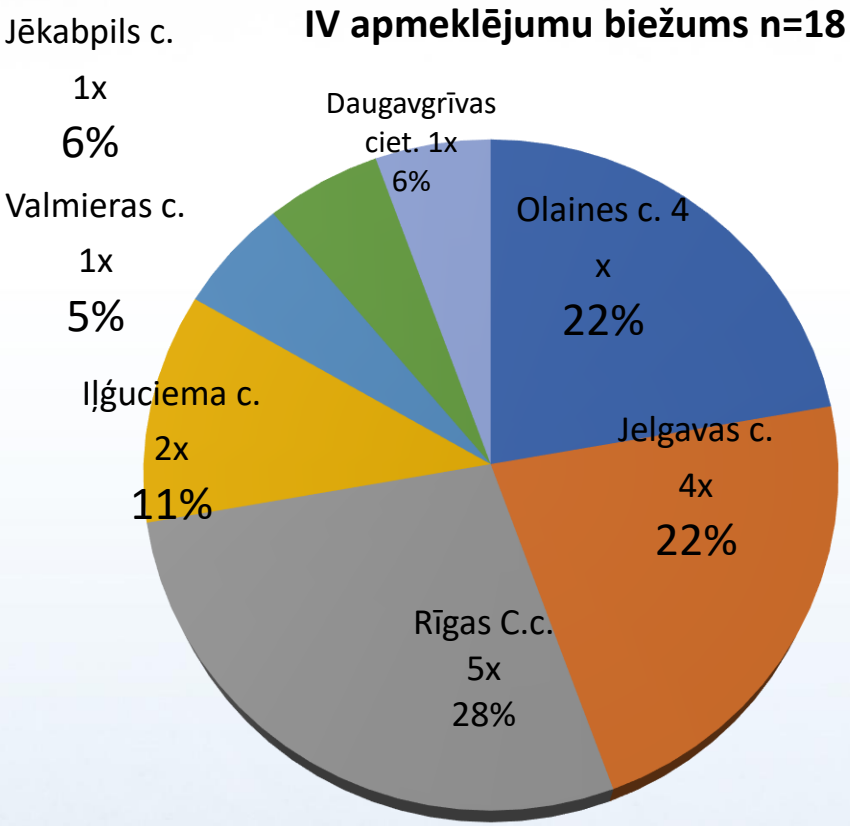

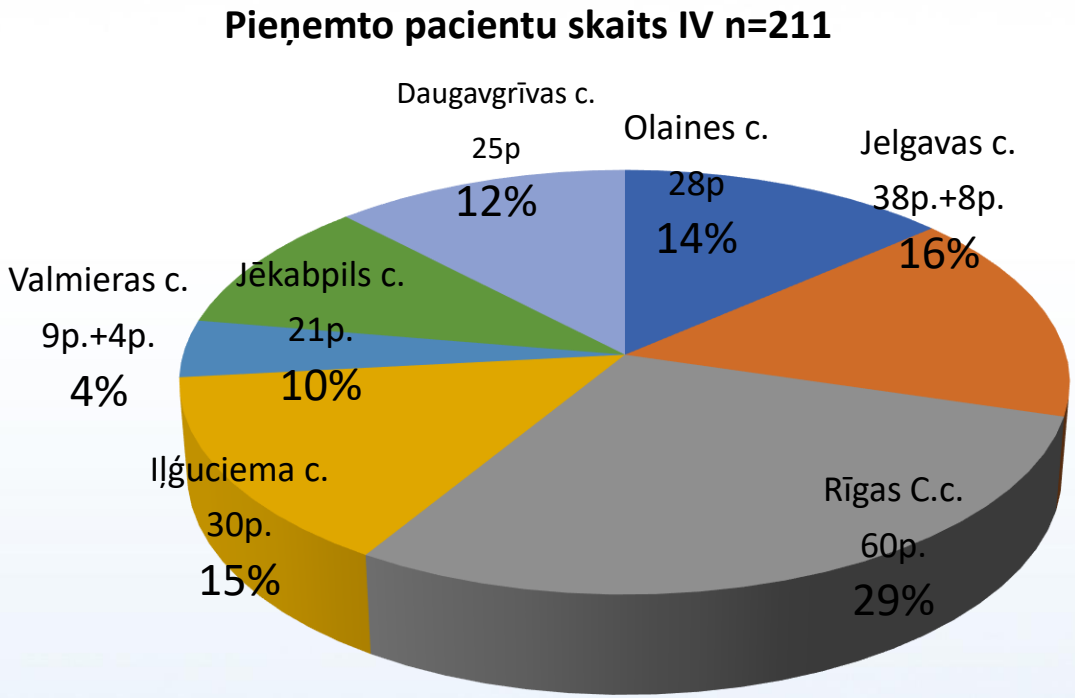

AEG rerultātu sadalījums pa fibrozes stadijām n=359

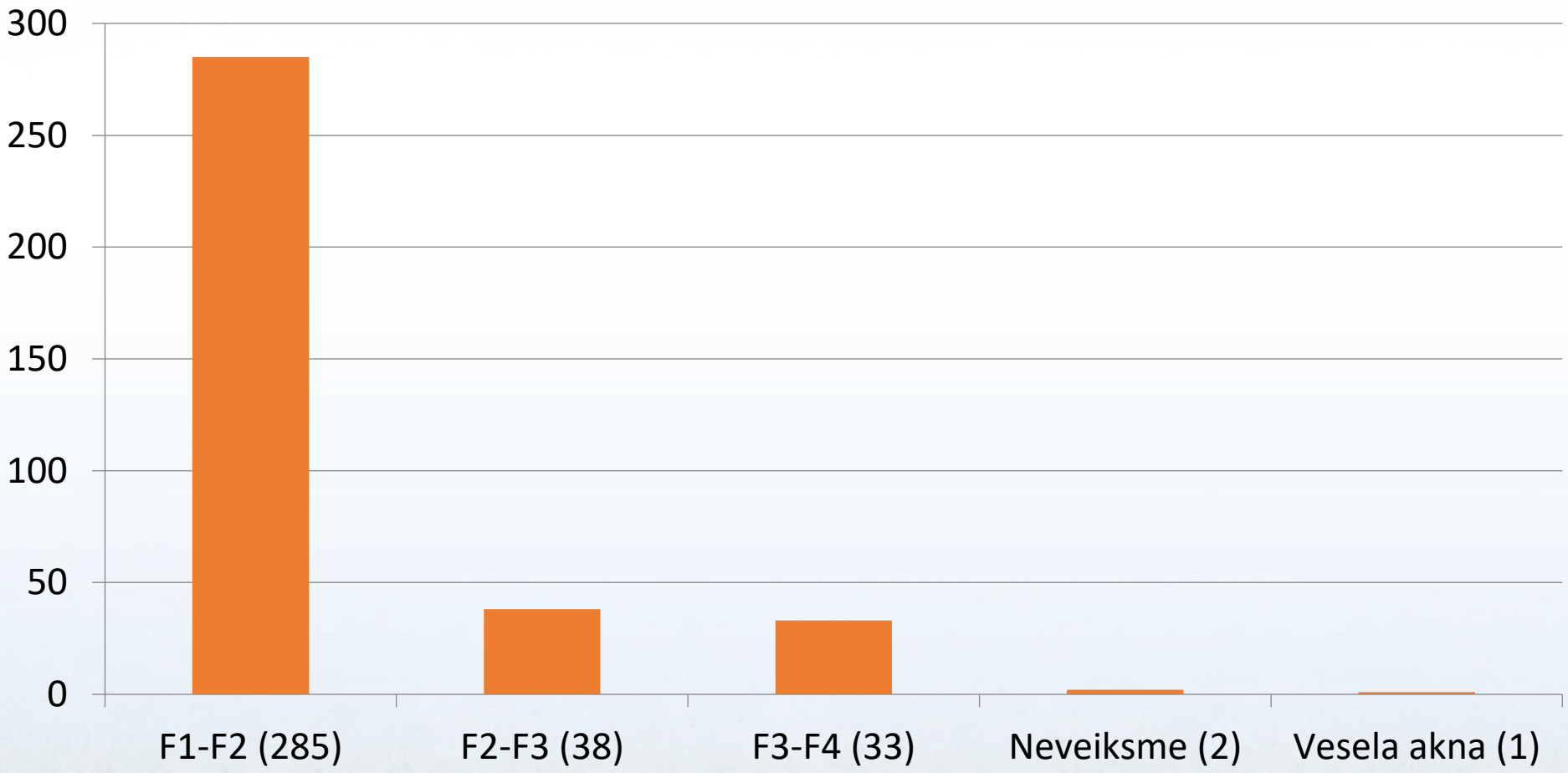

LIC konsīliji n=150 (no 01.01.2020.līdz 19.06.2020.)

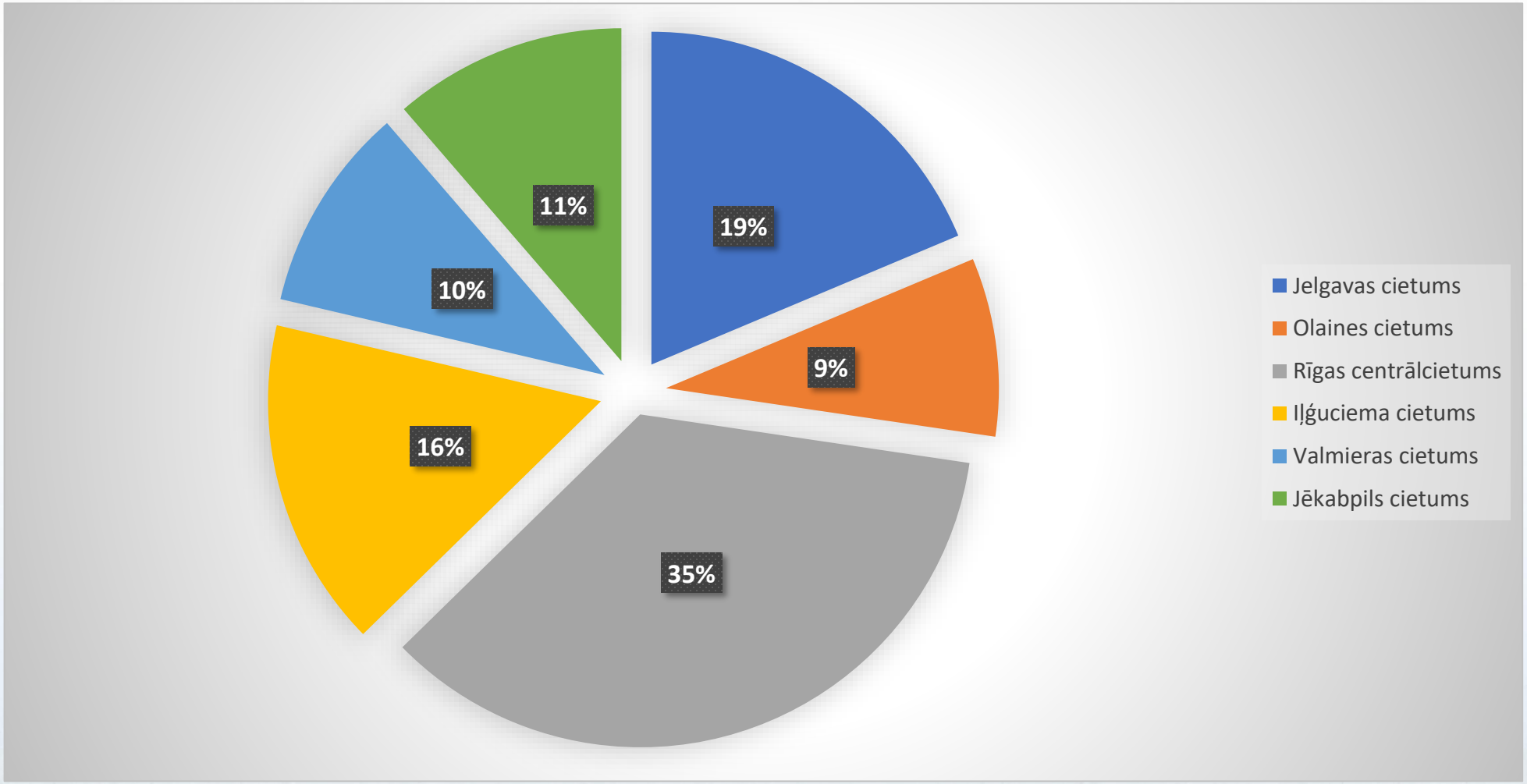

Ieslodzījuma vietu pārvalde

Vīrushepatīti B un C ieslodzījuma vietās uz 31.12.2019.

Cietums	Ieslodzīto skaits	VHB	VHC	Izārstētie
Jelgavas c	320	7	48	22
Iļģuciema c	224	2	42	5
RCC	974	5	153	11
Jēkabpils c	208	0	39	0
Valmieras c	232	1	10	4
Daugavgrīvas cietums	1021	6	215	9
Liepājas c	143	2	50	2
Olaines c	139	0	26	3
LCS		0	19	0
Kopā:	3414	23	602	56/9,3%

DISKUSIJA

PAR DZĪVI BEZ C HEPATĪTA

PALDIES PAR UZMANĪBU!